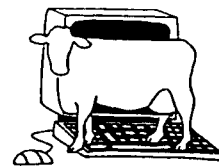

כלכלה וממשק

קציר וקשת

יום ה', 6.1.2000

לבקר במקום שהזמיני עוד במאה הקודמת:
רפת "קציר וקשת" במרכז הגולן.

התחלת הקשר והדיון על עתיד הרפת של קיבוץ תל קציר והמושב השיתופי קשת היתה כבר בחודש מאי 1998. לפי הסבריו של רן גלעד, מנהל הרפת המשותפת, אז היו בשתי הרפתות 'המשתתפות' ביחד כ-480 פרות, כאשר מכסת הייצור של שתי הרפתות היא 5,270,000 ליטר חלב. כלומר, התכנון התבסס על תנובה ממוצעת של 11,000 ק"ג/לפרה/בשנה. היו סיבות שונות לשתי המשתתפות: רפת תל-קציר נדרשה להיענות להנחיות איכ"ס (הכוונה לאיכות הסביבה המחמירה עם הגובלים בכנרת) ועמדה בפני השקעות אדירות

הרבה כבר דובר על הרפורמה ברפת וניוד מכסות במשק השיתופי, אך למיטב ידיעתי, רק במקרים בודדים הגשימו את הדיבור הלכה למעשה. כך יוצא, שעצם ביצוע השותפויות או/ו איחודים של רפתות במגזר השיתופי עדיין מדדה ועד כה נצבר רק נסיון מועט בנושא המעניין רבים – ואולי גם מפחיד לא-מעטים. לכן מעניין ואף מותח היה להיווכח, איך הוקמה השותפות הראשונה ומה היו הבעיות בהן נתקלו וכמה זמן ומאמצים נדרשו כדי להתגבר עליהן.

בהזדמנות חגיגית של מלאת שנה ראשונה לשותפות ושל פתיחת ארובות השמיים, באיחור של יותר מחודשיים, וירידת ממטרים של ממש לראשונה בחורף זה – הגיע הזמן

נתונים מתוך דו"חות ספר-העדר

דו"ח 1999 "קציר וקשת"	דו"ח 1998		דו"ח 1997		
	קשת	תל קציר	קשת	תל קציר	
461	225	233	229	228	פרות בעדר (מס')
—	138	12	195	77	מקום בליגת ביקורת-חלב
11,335	11,351	12,572	10,787	11,905	חמ"מ (ק"ג)
10,855	10,764	12,377	10,441	11,662	חלב (ק"ג)
3.26	3.42	3.24	3.17	3.31	שומן (%)
354	368	401	330	385	שומן (ק"ג)
3.10	3.12	3.08	3.03	2.93	חלבון (%)
336	3.35	381	315	341	חלבון (ק"ג)
690	703	782	645	726	שומן+חלבון (ק"ג)
403.8	416.0	286	461	285.0	סת"ס (1000x תאים/מ"ל)
	31	11	104	9	מיקום בליגת הפוריות
	40.9	42.4	37.3	46.8	התעברות פרות (%)
	35.6	46.2	38.8	50.9	התעברות מבכירות (%)
	60.1	57.4	16.7	63.3	התעברות עגלות (%)
	123	101	131	110	ימידיק פרות
	149	143	121	130	ימידיק מבכירות

הירדן) ולרוב כ-80 יום בראשית התחלובה, ככל שזה נגע לבוגרות. מבין סימני האכף אפשר למנות: 35% עם דלקות-עטין וסת"ס של מעל 700,000; קדחת שלשת-הימים (קיקיונית) גם כן עברה על העדר המשותף ובכלל – צירוף עדר ממשק אחד לעדר ברפת קיימת נוטה לגרום גם אכף "חברתי" בין הפרות עצמן. אנו מכירים את התופעה בקטן, כאשר מכניסים פרה או אף כמה בודדות לקבוצה קיימת – זאת סיבה לסכסוכים בלתי נמנעים, כמעט – ועירבוב שני עדרים גדולים, כאשר כל הפרות גם צריכות להסתגל למשטר וממשק שונה מכל שהיו רגילות... אין סוף להפתעות.

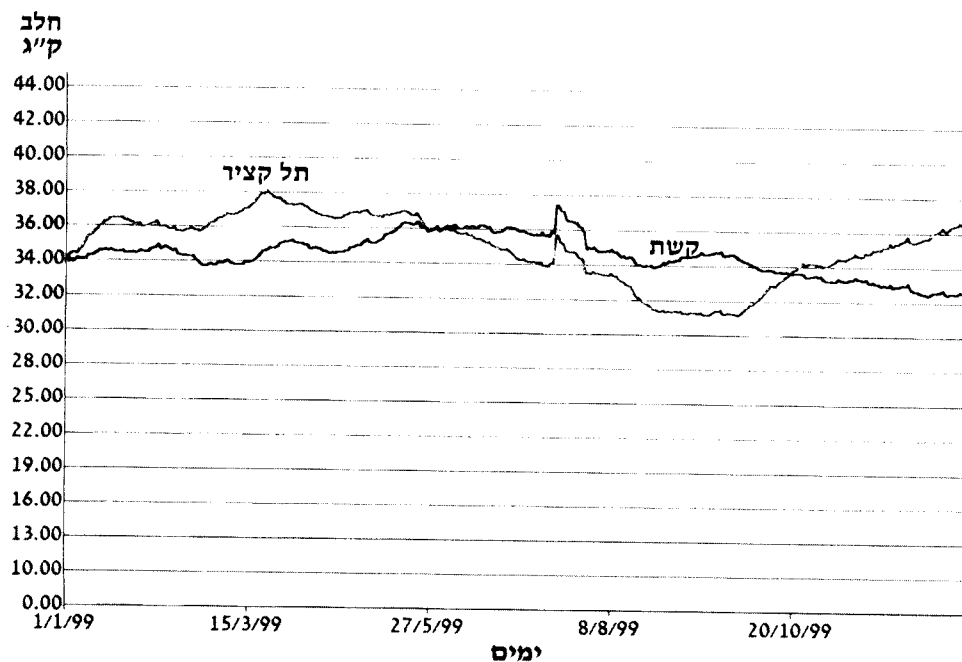
הרפתנים האחראיים לרפת המשותפת מרגישים חובה נעימה להודות לרופאי "החקלאית" שעמדו לצדם ועזרו להם לייצב את המצב הבריאותי של העדר הגדול הזה תוך זמן קצר, יחסית להקף הבעיות.

היום מצב בריאות העטין הוטב בהרבה: פחות מ-5% דלקות-עטין ורק 260–290,000 תאים סומטיים. גם הפוריות לא רעה, בממוצע לכל העדר 51% התעברות.

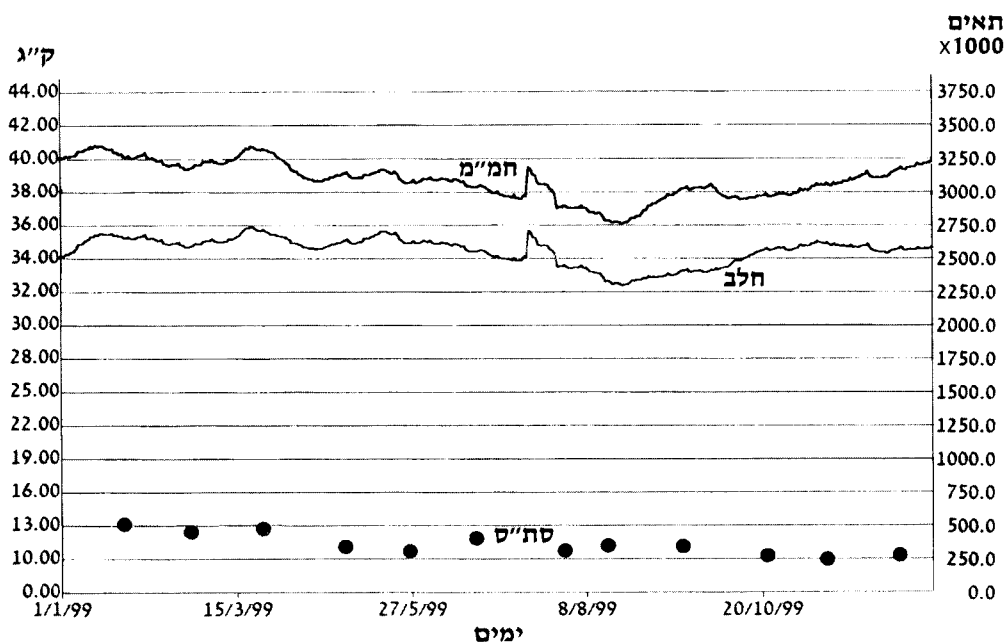
ברפת בהקשר זה. על אף האקלים המכביד של העמק, פרות תל-קציר דוקא הניבו תנובה מצויינת וגם הפוריות היתה סבירה בהחלט, אם גם הקפדה על תקופת המלטות מוגדרת סייעה בנדון זה. לעומת זה, רפת קשת היא צעירה, יחסית לחברתה לשותפות והרף הסביבה האקלימית הנוחה יותר ומכלול מבני-הרפת החדשים יותר טרם הצליחה לנצל עדיפות זאת עד תום – כך אפשר להתרשם מתוצאות השנתיים שקדמו לאיחוד העדרים למעשה, כפי שזה מצטייר מתוך דו"חות ספר-העדר. לא התעצלתי וחיפשתי בדו"חות 1997 ו-1998 את המידע הנוגע לענייננו.

חווה השותפות קבע, שאת הפרות של שני המשקים יחזיקו ביחד במתקני הרפת של קשת, בעוד את השגר יגדלו עדיין ברפת תל-קציר. אכן, באחד בינואר 1999 התחילו להעביר את הפרות של תל-קציר לסככות בקשת. לפי הסבריו של רן, מנהל הענף המשותף, נוצרו בעיות רציניות ופרות המעבר סבלו מאכף קשה. יש לזכור שפרות תל-קציר נמצאו ממש סמוכות להמלטתן (העונתית כמו ביתר עדרי עמק

תרשים 1. ביצועים ממוצעים של עדר החולבות, מחולק לפי מקור הפרות בשנת 1999. בין היתר, ניכרת השפעת עונתיות ההמלטות של פרות תל-קציר, בהשוואה לפרות קשת.

תרשים 2. ביצועים ממוצעים של עדר החולבות המשותף "קציר וקשת" במרוצת שנת 1999, מופק באמצעות מערכת אפילמילק 2000 – V1.27B.

באשר לתנובה, בעת הכנת הכתבה טרם היו בידנו תוצאות ביקורת החלב הרשמית לשנת 1999 ומכל מקום, השנה גם לא יפורסמו, כי המשק הרכיב ציוד חליבה חדש שטרם אושר רשמית – לכן, כאן נביא את הנתונים הבלתי רשמיים ל-1999. לפי סיכומי מערכת אפילמילק החדשה במכון החליבה ובמבוסס על נתוני כל פרה ופרה יצא, שהפרות ה"תלקצירות" הניבו בשנה 12,726 ק"ג חלב בממוצע (=13,630 ק"ג חמ"מ) והפרות ה"קשתיות" הניבו בשנה 12,568 ק"ג חלב בממוצע (=13,434 ק"ג חמ"מ) [מחושב על פי הרכיבים ב"תנובה" במשך השנה: שומן 3.58%, חלבון 3.24% קרוב למדי לתוצאות ביקורת החלב החודשית.

המבכירות והיבשות "אוכלות קש", אך מצבן הגופני מצויין.

אחת מסככות הרפת המשותפת "קציר וקשת" ביום הסופה הראשונה החורף 6.1.00.

שכונת המלוונות ליונקים הצעירים.

המבנה של השותפות "קציר וקשת"

כאמור, זאת שותפות כללית ועצמאית לגמרי אשר מנוהלת על ידי מועצת מנהלים, המורכבת מחמשה חברים בעלי זכות הצבעה: 2 מתל-קציר, 2 מקשת, 1 יו"ר חיצוני המשתתף בדיוניה בלי זכות הצבעה מנכ"ל הרפת המשותפת.

על פי החלטת המועצה מועברים כספים למשקים השותפים. על פי ההחלטה ולפני כל השקעה, לא יפגעו בתזרים המזומנים לשותפים והשקעה אפשרית רק אחרי החלטת מועצת המנהלים. הנה תרשים כללי של מבנה השותפות:

בפעילותם איפשרו לצוות להתגבר על קשיי הרצת הפרויקט המשותף ולהגיע לתוצאות והשגים נאים כבר בנקודת זמן זאת. נמשיך לעקוב אחר ההתפתחויות. (מ.מ.)

אלה רק רשמים ראשוניים מהגשמת הרעיון של שותפות באחזקה והפעלת רפת במסגרת הרפורמה. שוב, אנשי הצוות מעלים על נס את תרומתם של מזריעים, מדריכים ווטרנרים אשר

